

SEMINAR دیوارهای خاک مسلح  
پژوهشگاه  
دانشگاه اصفهان

## معرفی سخنران



مهندس محمد رضا اشکبوسی

نام موسسه: شرکت مانا صنعت زمان

سمت: - مدیر عامل شرکت مانا صنعت زمان،  
- دبیر انجمن ژئوستنتیک ایران

عنوان سخنرانی: کنترل کیفیت‌های اجرایی در اجرای دیوارهای خاک مسلح

دانشگاه اصفهان  
فوق لیسانس ژئوتکنیک

SEMINAR دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

SEMINAR دیوارهای خاک مسلح: طراحی، اجرا و پایش  
دانشگاه اصفهان  
پژوهشگاه  
دانشگاه اصفهان

## کنترل کیفیت‌های اجرایی

محمد رضا اشکبوسی

دبیر انجمن مهندسی ژئوستنتیک ایران  
مدیریت عامل مانا صنعت زمان

سالان همایش غدیر سازمان  
مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

۱۳۹۴ ماه ۲۶  
تهران - ایران






کنترل کیفیت‌های اجرایی

## عناوین سخنرانی

- ۱- تعیین آیین نامه ها و روش‌های طراحی مبنا
- ۲- چک لیستهای مورد نیاز جهت شروع اجرا
- ۳- ۱- جدول برآورده قیمت اولیه پروژه
- ۴- ۲- چک لیست بازدید صحرایی
- ۵- ۳- چک لیست مرور نقشه ها
- ۶- ۴- چک لیست مشخصات فنی پروژه
- ۷- ۵- چک لیست میزان تغییر شکل پس از اجرا
- ۸- ۶- چک لیست پایش دیوار
- ۹- ۷- چالش‌های پیشرو در کنترل کیفیت اجرا در ایران
- ۱۰- مثال موردي (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پرديس)
- ۱۱- نتیجه گيري و پیشنهادات

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۱- تعیین آیین نامه ها و روش‌های طراحی مبنا

NHI Courses No. 173042 and 173043  
Design and Construction of Mechanically Stabilized Earth Walls and Reinforced Soil Slopes - Volume 1

NHI Course No. 173042  
MECHANICALLY STABILIZED EARTH WALLS AND REINFORCED SOIL SLOPES  
DESIGN & CONSTRUCTION GUIDELINES

NCHRP Report 556  
CORROSION DEGRADATION OF  
SOIL REINFORCEMENTS FOR  
MECHANICALLY STABILIZED EARTH WALLS AND  
REINFORCED SOIL SLOPES

سینیار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۱- تعیین آیین نامه ها و روش‌های طراحی مبنا

BSI Standard Publication  
85-2004-7-2010  
Code of practice for  
strengthened/reinforced  
soils and other fills

Shored Mechanically Stabilized Earth (SMSE) Wall Systems Design Guidelines  
FHWA, NHI, and CTIP

NCHRP REPORT 556  
NATIONAL COOPERATIVE HIGHWAY RESEARCH PROGRAM  
Design and Construction  
Guidelines for Geosynthetic-  
Reinforced Soil Bridge  
Abutments with a Flexible Facing

سینیار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۱- تعیین آیین نامه‌ها و روش‌های طراحی مبنا**

وزارت راه و شهرسازی  
بهزود آموزش، تحقیقات و فناوری  
بروزگراندن جمله‌نامه

تبلیغ خاکبریز و پستراخاکها با استفاده از زئوکرید

۶

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۲- چک لیست‌های مورد نیاز جهت شروع اجرا**

۱-۱- جدول برآورد قیمت اولیه پروژه

متره و برآورد پروژه شامل موارد ذیل است:

- هزینه طراحی
- نصب و تامین مصالح ژئوستنتیک
- خاک مسلح شده
- ژئوکامپوزیت زهکش
- حفاری هر مصالح نامناسب و جایگزینی مصالح منتخب
- تهیه و اجرای عناصر نما

در نهایت هر پروژه هزینه تمام شده ای بر اساس هر متر مربع خواهد داشت.

۷

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۲- چک لیستهای مورد نیاز جهت شروع اجرا**

۲-۲- چک لیست بازدید صحرایی

مطلوب ذیل عیناً از آیین نامه FHWA استخراج شده است.

**Table 11-1. Outline of MSE/RSS Field Inspection Checklist Requirements.**

<input type="checkbox"/> 1. Read the specifications and become familiar with: <ul style="list-style-type: none"> <li>- material requirements</li> <li>- construction procedures</li> <li>- soil compaction procedures</li> <li>- alignment tolerances</li> <li>- acceptance/rejection criteria</li> </ul>	<input type="checkbox"/> 2. Review the construction plans and become familiar with: <ul style="list-style-type: none"> <li>- construction sequence</li> <li>- corrosion protection requirements</li> <li>- special placement to reduce damage</li> <li>- soil compaction restrictions</li> <li>- details for drainage requirements</li> <li>- details for utility construction</li> <li>- construction of slope face</li> <li>- contractor's documents</li> </ul>	<input type="checkbox"/> 3. Review material requirements and approval submittals. Review construction sequence for the reinforcement system.
---	---	---

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۸

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۲- چک لیستهای مورد نیاز جهت شروع اجرا**

۲-۲- چک لیست بازدید صحرایی

<input type="checkbox"/> 4. Check site conditions and foundation requirements. Observe: <ul style="list-style-type: none"> <li>- preparation of foundations</li> <li>- leveling pad construction (check level and alignment)</li> <li>- site accessibility</li> <li>- limits of excavation</li> <li>- construction dewatering</li> <li>- drainage features; seeps, adjacent streams, lakes, etc.</li> </ul>	<input type="checkbox"/> 5. On site, check reinforcements and prefabricated units. Perform inspection of prefabricated elements (i.e. casting yard) as required. Reject precast facing elements if: <ul style="list-style-type: none"> <li>- compressive strength &lt; specification requirements</li> <li>- molding defects (e.g., bent molds)</li> <li>- honey-combing</li> <li>- severe cracking, chipping or spalling</li> <li>- color of finish variation</li> <li>- tolerance control</li> <li>- misaligned connections</li> </ul>	<input type="checkbox"/> 6. Check reinforcement labels to verify whether they match certification documents.
<input type="checkbox"/> 7. Observe materials in batch of reinforcements to make sure they are the same. Observe reinforcements for flaws and nonuniformity.	<input type="checkbox"/> 8. Obtain test samples according to specification requirements from randomly selected reinforcements.	<input type="checkbox"/> 9. Observe construction to see that the contractor complies with specification requirements for installation.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۹

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۲- چک لیستهای مورد نیاز جهت شروع اجرا

### ۲-۲- چک لیست بازدید صحرایی

	<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> 10. If possible, check reinforcements after aggregate or riprap placement for possible damage. This can be done either by constructing a trial installation, or by removing a small section of aggregate or riprap and observing the reinforcement after placement and compaction of the aggregate, at the beginning of the project. If damage has occurred, contact the design engineer.</li> <li><input type="checkbox"/> 11. Check all reinforcement and prefabricated facing units against the initial approved shipment and collect additional test samples.</li> <li><input type="checkbox"/> 12. Monitor facing alignment:           <ul style="list-style-type: none"> <li>- adjacent facing panel joints</li> <li>- precast face panels</li> <li>- modular block walls</li> <li>- wrapped face walls</li> <li>- line and grade</li> </ul> </li> </ul>
۱۰	سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۲- چک لیستهای مورد نیاز جهت شروع اجرا

### ۳-۲- چک لیست مرور نقشه ها

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• کنترل استناد</li> <li>• ابعاد هندسی مانند ابتدا و انتهای دیوار، پروفیل طولی و عرضی</li> <li>• آماده سازی فونداسیون</li> <li>• زهکشی و گزینه های اجرایی مربوط به آن</li> <li>• آینه های نماسازی</li> <li>• مشخصات و چیدمان مسلح کننده ها</li> <li>• مشخصات فنی خاکریز</li> <li>• موارد فرعی مانند گارریل، کالورت و پتو های کنترل فرسایش</li> </ul>
۱۱	سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۲- چک لیستهای مورد نیاز جهت شروع اجرا



**۴-۲- چک لیست مشخصات فنی پروژه**

انجام مراحل تعیین صلاحیت تامین کنندگان نتایج آزمایشات مربوط به خاک مسلح، خاک نگهدارنده، عناصر نما مصالح زهکش و فیلترها.

مشخص سازی نوع نما بهمراه اتصالات سازه ای و مقادیر شناسایی آسیب‌های احتمالی به نما و روش‌های تعمیرات تعیین وضعیت نگهداری عناصر مسلح کننده و برچسبهای مورد تایید.

تعیین آزمایشگاه کنترل کیفی خاک بتن و عناصر مسلح کننده.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)
۱۲

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۲- چک لیستهای مورد نیاز جهت شروع اجرا

### ۵-۲- چک لیست میزان تغییر شکل پس از اجرا

❖ مشکلات نمایی دیوار

<u>CONDITION</u>	<u>POSSIBLE CAUSE</u>
1. Distress in wall:	1. a. Foundation (subgrade) material too soft or wet for proper bearing. b. Fill material of poor quality or not properly compacted.
a. Differential settlement or low spot in wall. (Cause 1. a & b apply) b. Overall wall leaning beyond vertical alignment tolerance. (Cause 1 a&b)	c. Inadequate spacing in horizontal and vertical joints d. Use of improper bearing pads e. Stones or concrete pieces between facing units (e.g. units not clean or used to level face units)

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)
۱۳

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۲- چک لیست‌های مورد نیاز جهت شروع اجرا**

۵-۲- چک لیست میزان تغییر شکل پس از اجرا

❖ مشکلات ناشی از کج شدگی دیوار

3. Wall out of vertical alignment tolerance (plumbness), or leaning out.	3. a. Panel not battered sufficiently. b. Oversized compaction equipment working within 3 ft (1 m) of wall facing panels. c. Backfill material placed wet of optimum moisture content. Backfill contains excessive fine materials (beyond the specifications for percent of materials passing a No. 200 sieve). d. Backfill material pushed against back of facing panel before being rammed.
--	--

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۱۴

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۲- چک لیست‌های مورد نیاز جهت شروع اجرا**

۵-۲- چک لیست میزان تغییر شکل پس از اجرا

❖ تغییرات جانبی پانلها بهم

7. Large variations in movement of adjacent panels.	7. a. Backfill material not uniform. b. Backfill compaction not uniform. c. Inconsistent setting of facing panels
---	---

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۱۵

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۲- چک لیستهای مورد نیاز جهت شروع اجرا

### ۵- چک لیست پایش دیوار

- عملیات پایش جهت پاسخ به یکی از سوالات ذیل انجام می‌شود:



- حرکت افقی نما
- حرکت عمودی عناصر نما
- حرکات نقطه‌ای یا تخریب بخشی نما
- رفتار زهکشی خاکریزی
- توزیع تنش ناشی از سربار
- ارتباط بین نشست و منحنی تنش کرنش
- وضعیت فشار آب منفذی در بستر
- و ....

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۱۶

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۳- چالشهای پیشرو در کنترل کیفیت اجرا در ایران



یکی از چالشهای همیشگی بین پیمانکاران و مشاورین میزان تغییر شکل مجاز دیوار است. حداقل جابجایی جانبی دیوار هنگام ساخت معادل  $H/250$  ارتفاع برای تسممه‌های فلزی و  $H/75$  برای ژئوستیکها می‌باشد. همچنین انحراف ناشی از تغییر شکل نامتقارن دیوار بازای هر متر  $4$  میلی متر می‌باشد. فرض بر این است که جابجایی افقی دیوار بعد از ساخت بسیار اندک است.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۱۷

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۳- چالش‌های پیشرو در کنترل کیفیت اجرا در ایران**



- ❖ تطابق و بررسی استانداردها و آیین نامه های اجرایی مهمترین چالش در اجرای پروژه های خاک مسلح می باشد.
- ❖ نگاه عمومی اینست که آیین نامه ها تنها برای طراحی می باشند و برای چک لیستهای کنترل کیفیت قبل بعد و هنگام اجرا اهمیت ویژه ای قابل نمی شویم.
- ❖ هم اکنون در فهارس بها به آیین نامه ها بخوبی اشاره شده است و افزایش دانش اجرایی نیاز به آموختن مستمر این آیین نامه ها دارد.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۱۸

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۳- چالش‌های پیشرو در کنترل کیفیت اجرا در ایران**

تغییر نقشه های طراحی چه هنگام اجرا و چه قبل از شروع اجرا:



عناصر مختلف پروژه های ژئوگرید و عناصر نمایی را بعنوان مفری برای جبران خسارتهای وارد در ایتمهای ضررده می بینند.

بهمین دلیل چالش همیشگی بین طراح و مجری در تغییر مشخصات فنی پروژه وجود دارد.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۱۹

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

### ۳- چالش‌های پیشرو در کنترل کیفیت اجرا در ایران

عدم وجود پیمانکاران تخصص پروژه‌های دیوار خاک مسلح به حد کافی



علی‌رغم گذشت چندین سال از شروع پروژه‌های دیوار خاک مسلح در ایران هنوز تعداد پیمانکاران تخصصی این شاخه انگشت شمار است.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۰

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

### ۳- چالش‌های پیشرو در کنترل کیفیت اجرا در ایران



نگاه نامتوازن کنترل کیفیت مصالح و اجرا به اجزای مختلف دیوار خاک مسلح در بسیاری از پروژه‌ها پروژه آغاز می‌شود و بعد انتخاب نما انجام می‌شود. هنوز نظامنامه کنترل کیفیت نما و معیار انتخاب وجود ندارد.


۲۱

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

کنترل کیفیت‌های اجرایی

**۳- چالش‌های پیشرو در کنترل کیفیت اجرا در ایران**

عدم وجود مطالعات ژئوتکنیک در پروژه‌ها و انجام طراحی بدون توجه به شرایط زمین شناسی منطقه.



سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۲

کنترل کیفیت‌های اجرایی

**۴- مثال موردنی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)**

### **نام پروژه : مسکن مهر فاز ۱۱**

- **توصیف :** تثبیت ترانشه‌های موجود و استحصال زمین بوسیله دیوار خاک مسلح ژئوگریدی
- **محصول :** ژئوگرید
- **محل/تاریخ :** شهر جدید پردیس - ۹۳

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۳

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۴- مثال موردی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)**

**شرح پروژه:** پروژه فوق در منطقه کوهستانی اجرا شده است و همین امر سبب گشته ترانشه های متعددی با ارتفاع های بالای ۲۰ متر بین بلوک های ساختمانی حاصل گردد و بعد از بررسی های متعدد بهترین و اقتصادی ترین روش جهت تثبیت ترانشه های فوق و استحصال زمین اجرای دیوارهای خاک مسلح می باشد



سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۴

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۴- مثال موردی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)**

❖ چالش: عدم وجود گزارشات ژئوتکنیک هنگام شروع پروژه



نمایی از لغزش رخداده در هنگام اجرای یکی از دیوارهای پروژه پس از اتفاق برای اولین بار یک زمین شناس مهندس از پروژه بازدید کرد.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۵

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۴- مثال موردی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)**

چالش‌های پروژه :

- سست بودن ترانشه ها
- حجم بالای خاکبرداری
- ارتفاع بالای ترانشه ها
- وجود بلوك‌های ساختمانی ساخته شده در بالای ترانشه ها
- وجود چشمه‌های آب فراوان



سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۶

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

**۴- مثال موردی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)**

❖ چالش: عدم رعایت همپوشانی طولی و عرضی ژیوگرید.

یکی از چالش‌های عمدۀ نظارت چگونگی نصب ژئوگرید و رعایت میزان همپوشانی در لایه‌های ژیوگرید است.



سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۷

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

#### ۴- مثال موردی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)

❖ چالش: اختلاط لایه‌های خاکریزی و زهکش



در پروژه‌ها نصب و ریختن صحیح لایه زهکش یکی از چالشهای عمدۀ ناظر می‌باشد. که با تدوین دستورالعمل قبل از اجرا قابل حل است.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۸

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

#### ۴- مثال موردی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)

❖ چالش: عدم تدوین جزئیات در نقشه‌های اولیه



در طراحی پروژه معمولاً به قرنیزها، برم و نقاط انتهایی پروژه توجه نمی‌شود.

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۲۹

کنترل کیفیت‌های اجرایی

۴- مثال موردي (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پرديس)

❖ چالش: توجه ناکافی به فرآيند ساخت بلوکهاي مدولار



سمينار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۳۰

کنترل کیفیت‌های اجرایی

۴- مثال موردي (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پرديس)

❖ چالش: توجه ناکافی به فرآيند ساخت بلوکهاي مدولار



شوره زدن بلوکها بدليل خروج  
 آب و تركيبات کچى هنگام  
 ساخت بلوک.  
 چالش رعایت عرض کافي  
 زهکش.

سمينار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۳۱

کنترل کیفیت‌های اجرایی

۴- مثال موردی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)

❖ نمای بلوک

❖ نمای وایر مش (اولین بار در ایران)  
❖ گونی و وایرمش

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۳۲

کنترل کیفیت‌های اجرایی

۴- مثال موردی (پروژه خاک مسلح فاز ۱۱ پردیس)

❖ نمای نهایی دیوارهای خاک مسلح

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

۳۳

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**

## ۵- نتیجه گیری و پیشنهادات

- علی‌رغم پیشرفت‌های زیاد در زمینه آموزش طراحی خاک مسلح در زمینه آموزش کنترل کیفیت اجرایی نیاز به فرایند آموزش دامنه داری وجود دارد.
- چالش‌های متعدد اجرا در پژوهه ناشی از عدم وجود دستورالعمل اجرا و کنترل کیفیت می‌باشد.
- عموماً در پژوهه‌های خاک مسلح توجه زیاد به مسائل مربوط به انتخاب تامین‌کننده ژئوگرید از توجه به موارد اجرایی می‌کاهد.
- آیین‌نامه‌های بین‌المللی براحتی قابل بروز رسانی و امداده سازی جهت پژوهه‌های ایران می‌باشد.
- وضعیت کنترل کیفی عناس نمایی باید مورد توجه ویژه قرار گیرد.
- بررسی شرایط ژئوتکنیک پژوهه جزو ملزمات اجرایی می‌باشد.
- هنوز آیین‌نامه مشخصی توسط مراجع ذیصلاح در ایران تدوین نشده است.

۳۴

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)

**کنترل کیفیت‌های اجرایی**



## با تشکر از توجه شما

۳۵

سمینار دیوارهای خاک مسلح (۲۶ آبان ۹۴)